

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà. — Habitacions amb banys, dotxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA — MATRIU — VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

BARCELONA. Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. — BARCELONA

La Mancomunitat de Catalunya

Com és i com treballa

Davant de les eleccions provincials que s'han de celebrar el dia 11 i que al renovar la meitat de les Diputacions renovent també la meitat de la Mancomunitat de Catalunya, és bo recordar el que és i com funciona aquest organisme representatiu de la personalitat de la nostra terra, així com fer un petit resum de la seva tasca dintre les migrades atribucions que li ha confiat el R. D. de sa constitució, mentre s'espera l'hora d'obtenir les delegacions de serveis de l'Estat que li han de donar les naturals i fecundes de la seva alta significació: el Govern de Catalunya.

Pel que ha fet la Mancomunitat amb els pobres mitjants amb que compta i amb lo reduït de llur esfera d'acció, es pot comprendre el que serà el dia venturós de la seva creixença. Però no fem comentaris; relatem fets i prou, que el coneixement de com actua i el resultat de la seva actuació són a abastament per a defensar-la dels atacs passionals que se li dirigeixen pels que en el fons de la seva ànima son, al fer-se servents dels enemics de Catalunya, enemics també de la nostra terra.

La Mancomunitat de Catalunya es compon de l'Assamblea—que està formada de tots els diputats provincials de les quatre provincies catalanes, elegits per sufragi universal i del Consell Permanent que ve a ésser l'orgue executiu dels acords de la Assamblea de la Mancomunitat i vuit consellers.

En la forma estatutaria d'elecció de consellers són cercades dugues finalitats: que hi hagi representants de totes i cada una de les provincies catalanes i que hi hagi una important representació de les forces de minoria de la Assamblea.

Per a conseguir aquests resultats, disposa l'Estatut (article quart) que cada diputat només podrà votar cinc noms i que serà elegit en primer terme el diputat de cada provincia que hagi obtingut més vots en relació amb els altres diputats de cada provincia, i després, indistintament, el diputat o diputats que hagin obtingut major votació.

La majoria de la Mancomunitat porta, doncs, al Consell Permanent cinc representants, a més del president, i la minoria n'hi porta tres. Aquesta intervenció de les minories en les tasques de un organisme executiu, d'un organisme de govern com és el Consell Permanent, és una accentuació extraordinària, ben desacomunada, del principi democràtic, puig lo clàssic en aquest punt és que les

minories tinguin representació en els organismes deliberants, però que els organismes de govern estiguin, exclusivament, en mans de la majoria, ja sigui formada aquesta per un partit, ja per una coalició de partits.

El president i els consellers són elegits per quatre anys.

Queda entès que si el president o algun dels consellers deixa de ser diputat provincial dins del període dels quatre anys, cessa també en aquells càrrecs.

Segons el mateix article quart de l'Estatut, el Consell podrà adjuntar-se temporalment, sigui per posar-les al davant dels principals serveis tècnics, sigui per constituir juntes o comissions assessores, persones de senyalada competència, siguin o no membres de l'Assamblea.

El president, apart d'aquelles prerrogatives naturals de representació i execució, té els seus actes limitats pels acords del Consell i de la Assamblea. Les facultats pròpies són insignificants, no arribant de molt a les que té un alcalde en relació amb l'Ajuntament. Qualitativament venen a ser les mateixes dels presidents de Diputació, que són el mínim poder presidencial que mai hi ha hagut.

Per a la seva actuació la Mancomunitat de Catalunya s'ha auxiliat d'un personal reduïtíssim, no arribant ni a la plena provisió de totes les places consignades en el pressupost. El dit personal per a ingressar ha de subjectar-se a oposició o a concurs. Els funcionaris pertanyents a les Diputacions mancomunades que hagin obtingut els seus càrrecs mitjants oposició o concurs, poden ingressar a la Mancomunitat sense subjec-

tar-se a la repetició dels mateixos requisits.

El personal que presta servei a les oficines de la Mancomunitat forma un total de 66 empleats, havent-n'hi 40 de caràcter tècnic i 26 de caràcter administratiu.

D'entre els funcionaris enumerats, ne hi ha en nombre de 15 que no són catalans, procedint d'altres diverses provincies espanyoles.

X. V. Z.

El nacionalisme i els socialistes

En Pérez Solís publica en el confrere socialista de Valladolid «Adelante» l'octau article dedicat a estudiar el nacionalisme català baix el punt d'obrir de les teories socialistes. Heus-el aquí:

«CUESTIONES NACIONALES

El nacionalismo catalán

VIII

Hace pocos días, en una velada que tenia por objeto honrar la memoria del poeta don José Zorrilla, hablaba el señor Royo Villanova. Este es un ingenio enciclopédico, edición corregida, aumentada y aragonesa de aquel Pico de la Mirandola que entendía de todas las cosas conocidas y de algunas más. El señor Royo, en efecto, habla de todo. Recientemente ha pronunciado en Cádiz un discurso. Pues barajó el clima, el Carnaval, el Quijote, la Psicología experimental, el antimilitarismo, la Constitución del año 12, las obras de Joaquín Costa, los imprescindibles chascarrillos baturros y otras mil cosas traídas por los pelos a una reunión de pedagogos.

En la velada a que antes me refiero, también el señor Royo habló de *omni re scibili et quibusdam aliis*. Y, ¡cómo no, si esto es su obsesión!, sacó a relucir el tema del catalanismo, que no había por qué traer a colación en aquella velada. Naturalmente, el señor Royo Villanova, que explota al lado de don Santiago Alba y con miras políticas su obstinado anticatalanismo, desatinó una vez más al referirse a la cuestión catalana. Y es que el hombre, como ocurre a cuantos, sienten el prurito de meter baza en todo, con lo que casi nunca se enteran bien de nada, ha estudiado superficialísimamente cuatro vulgaridades acerca del catalanismo y, adobándolas con media docena de inexactitudes originales o pedidas a cualquiera de los Zoilos que le han salido a quende y aun allende el Ebro al movimiento nacionalista catalán, se ha creído capaz de hacer morder el polvo a Prat de la Riba, Cambó, Corominas, Ventosa y demás directores de aquel movimiento de opinión, los cuales, dicho sea de paso y aunque sea repetir un parecer que ya he emitido en otras ocasiones, me parece que son antítesis vivientes de los políticos castellanos, pues estudian concienzudamente los problemas nacionales, poseen una cultura sólida, no son palabreríos y, llevando a la Patria en el corazón, no gustan de ponerla a cada triquitraque en los labios, como hacen los patriotas... lingüales de por aquí.

Con lo dicho se comprende que el señor Royo Villanova, metido a exponer los puntos de vista principales de los nacionalistas de Cataluña, no haya hecho más que contar cosas inciertas. Así, por ejemplo, el señor Royo ha presentado de una manera deforme el hermoso libro «La nacionalidad catalana», en que el señor Prat de la Riba, además de revelarse como hombre de ciencia y como literato, a lo que no nos tienen acostumbrados los hueros e incultos políti-

cos de la «integridad española», demuestra que carecen absolutamente de valor las críticas—mejor sería decir las paparuchas—que acerca del separatismo catalán divulgan los caciques y hechuras de caciques apoderados de los biberones que les proporciona el actual régimen político de España, contra el que luchan los nacionalistas catalanes.

En ese libro, cuya edición fué hecha por suscripción popular en homenaje al señor Prat de la Riba—cosa que no podría hacerse con nuestros insignes políticos porque no son populares... ni escriben libros, salvo alguno que otro de texto, caro y malo—, se condensan así las aspiraciones del nacionalismo catalán.

«Consecuencia de toda la doctrina aquí expuesta es la reivindicación de un Estat català, en unió federativa amb els Estats de les altres nacionalitats d'Espanya. Del fet de la nacionalitat catalana neix el dret a la constitució d'un Estat propi, d'un Estat català. Del fet de l'actual unitat política d'Espanya, del fet de la convivència secular de varis pobles, neix un element d'unitat, de comunitat, que's pobles units han de mantenir i solidar. D'aquí l'Estat compost.

«Aquests dos fets primaris, fonamentals: el de la personalitat nacional de Catalunya i el de l'unitat d'Espanya, enfortits per dues lleis correlatives: la de la llibertat que implica l'autonomia i l'expontanitat socials, la de l'universalitat que porta a la constitució de potencies mundials, se resolen en una fórmula d'armonia que és la federació espanyola.

«Així el nacionalisme català—subrayo—que mai (nunca) ha estat separatista, que sempre ha sentit intensament l'unio germanívola (irraterna) de les nacionalitats ibèriques dintre de l'organització federativa, és aspiració enlaçada d'un poble que amb consciència del seu dret i de la seva força, gran, amb pas segur, pel camí dels grans ideals progressius de la Humanitat.»

¡I a eso le llaman los Royos, los Albas, los Imparciales y demás catalanó-fobos muestras de separatismo! Pero es que ellos cogen al azar trozos de frases cuyo sentido truncan para producir determinados efectos. Y, además, no reparan en pelillos, y si hay que atribuir a un catalanista lo que no dijo, se lo atribuyen tranquilamente, y al avío. Los hombres más significados del movimiento nacionalista catalán han sido presentados así bajo un aspecto odioso para casi todo el resto de España. Si Balmes viviese y militaría en el catalanismo, su frase de que al pasar el Ebro se encontraba mucho más extranjero que a pasar los Pirineos le habría valido hasta la desconcepción como filósofo. Los anticatalanistas son así. Y porque Prat de la Riba, en colaboración con Muntañola, escribió hace años un *Compendi de doctrina catalanista* en que se vertían

CANDIDATURA PER A DIPUTATS PROVINCIALS

D. Anton Borrell Sugrañes

D. Tomás Llecha Codina

D. Ramón Vidiella Balart

con cierta crudeza conceptos en contraposición con el unitarismo—por cierto que se agotó rápidamente una edición de 100.000 ejemplares del *Compendi*, lo cual prueba la simpatía que el ideal nacionalista ya encontraba entonces en Cataluña—, se le tacha de separatista y poco menos que se pide la cabeza suya. Y es él, lo acabamos de probar, quien declara que hay que mantener y fortificar la unidad de los pueblos españoles y que el nacionalismo catalán, lejos de ser separatista, quiere la unión fraternal de las nacionalidades ibéricas.

Esto se lo calla Royo Villanova, como calla otras muchas cosas que he de ir dando a conocer en el transcurso de este trabajo. Hablaremos, señor Royo, de Almirall, de Pi, de Durán y Ventosa, y también de Macià, Picavea y de Costa. Pero sin mentir ni adular nada!

OSCAR PEREZ SOLIS.

Entorn de les eleccions del diumenge passat

"Cuentas galanas".—Escamotejant 40 pobles de l'escrutini!

«Las Circunstancias» publica el resultat de les eleccions a 32 pobles de la Circumscripció, i afegeix: «Los datos que faltan no alterarán el resultado.» ¡I tant, si l'alteren, confrare, els 40 pobles restants el resultat de l'elecció! Vegi's sino el resultat total, definitiu:

Nicolau . . . . . 10.132 vots
Estivill . . . . . 6.824 »

De manera, que'l senyor Nicolau surt triomfant per una majoria de 3.308 vots, i segons els comptes de «Las Circunstancias», sols guanyava per 1.681, o sigui la meitat dels vots de majoria que ha obtingut. Ademés, vist el resultat total, ressalta encara més l'èxit obtingut pel senyor Nicolau, pel gros nombre de vots reunits en unes eleccions parcials que sempre desperten menys interès que unes generals. Com també s'acaba de posar de manifest l'importancia de la derrota del senyor Estivill, qui ni de molt ha obtingut la votació de Nogués, el seu al·liat, en les últimes eleccions generals.

Desagraits, pressumptuosos i desvergonyits

Per a disimular el seu fracàs, el fracàs del senyor Estivill i els seus amics, el diari possibilista atribueix el resultat de l'elecció per lo que respecta al seu candidat, tot sencer a la seva host. No té ni una paraula de remerament per als conservadors i carlins que l'apoiaren, desoïnt ordres els primers, den Dato i del quefe provincial senyor marquès de Grigni—a qui es revelà el senyor Veciana—i creient alguns dels segons al senyor marquès de Tamarit que es dirigí als seus correligionaris amb una mena de bando ordenancista, invocant l'autoritat del quefe senyor marquès de Cerralbo i de la Junta regional del partit carlista. Són uns desagraits els possibilistes, a l'ensenyar que uns pressumptuosos quan diuen, després de esmentar el triomf del senyor Nicolau: «Nosotros tuvimos que contar exclusivamente con nuestras propias fuerzas.» Es que compta com a propies, «Las Circunstancias», les forces dels conservadors i carlins que els apoiaren? No va desencaminat del tot el diari possibilista, si és que té en compte que els carlins de per aquí que apoiaren a Estivill, els Capdevila i Marianos de los Dolores, sempre han anat de bracet amb els pos-

sibilistes, i si considera ja com a propies les forces... de flaqueza dels quatre conservadors que els segueixen.

Pero al que no s'hi val, confrare, és a dir que a Nicolau l'apoiaren «los monárquicos» i los «carlistas», puig lo primer equival a desqualificar el monarquisme dels «dinásticos» i carlins que apoiaren a l'Estivill, i lo segon, a desautoritzar al marquès de Tamarit que recomanà al candidat possibilista en unes fulles en que s'invocava l'autoritat dels elements directors del partit. Pero al que s'hi val menys encara, és a esmentar raons socials i entitats mercantils i oficials, a les quals «Las Circunstancias» atribueix dispensaven el seu apoi a Nicolau.

Nosaltres podríem contestar aquesta burda especie, esmentant les cases i societats mercantils quins representants apoiaren la candidatura del senyor Estivill, com la casa Vilella, per exemple, i altres; pero no ho volem fer, perque no volem imitar a «Las Circunstancias» en procediments que sempre ens han repugnat. Pero no abusin del sistema els possibilistes, perque si tant ens apuren no tindrem més remei que contestar amb les mateixes armes.

El resultat de les eleccions a Reus i al seu Districte

«Las Circunstancias» diu: «Las mayorias en Reus las ganamos nosotros. Poc o poc, confrare; ¿que vol dir això de las «mayorias»? ¿Es que per ventura guanyarem les majorias als sis districtes electorals en que es divideix Reus? No, ni molt menys, o sino anem a veure-ho: Al Districte primer hi ha gué empat a 244 vots; al Districte segon triomfà el senyor Nicolau per 341 vots contra 309; al Districte tercer guanyarem a la primera secció i perdérem a les altres dues de molts pocs vots; al Districte quart perdérem de 44 vots perque ja és sapigut que allí és on tenen alguna força els carlins que apoiaven a l'Estivill; al Districte quint guanyarem en la primera secció i perdérem en la segona; i en quant al Districte sisé, lo pitjor, per als possibilistes, és *meneallo*.

Per lo demés 129 vots de majoria en un conjunt de 6 Districtes que a la seva vegada están dividits en 16 seccions o colegis, no són ni representen cap victoria ni molt menys. Perque no diuen els possibilistes, aquesta vegada, que han conservat les posicions? ¿Com és que no s'han adonat de la minva de vots soferta en comparació amb les últimes eleccions? Perque si bé és cert que en les eleccions generals últimes, en Nicolau va tindre 1.733 vots i en les del diumenge passat 1.424, i el senyor Estivill en tingué 1.866 i ara n'ha tingut 1.553; la baixa del senyor Estivill és més de remarcar si's considera que aquesta vegada comptava amb l'apoi de conservadors que en les eleccions generals passades votaren i feren votar a Nicolau i de carlins que votaren allavors al marquès de Tamarit sol o combinat amb altres noms com el del senyor Nicolau inclusiu.

Per totes aquestes consideracions, per tots aquests antecedents, nosaltres creiem que els possibilistes no se les poden prometre tan felices com aparentment se les prometen. Creiem que la professó els hi deu anar per dins tant pel resultat obtingut a Reus com als demés pobles del Districte, quin resultat total és a-plastant per als possibilistes.

Cal felicitar als pobles del Districte electoral de Reus, per la manera brillant amb que contribuïren al triomf del senyor Nicolau; al davant d'ells, l'important i veïna vila de la Selva, qui li donà

451 vots contra 94 que'n tingué l'Estivill. Seguirien en ordre d'importancia, Cambrils, Riudoms, Montbrió, etc. A tots ells vagi la nostra felicitació i el nostre estímulo per a que diumenge que vé repetixin la gesta del diumenge passat.

ELS NOSTRES CANDIDATS

D. Tomás Llecha Codina

No tenim que fer la presentació ni l'elogi dels nostres amics els senyors Vidiella i Borrell, els quals són prou coneguts i quina executoria política, com sa encertada i honorable gestió en la Diputació provincial, és el seu millor aval. Pero amb aquests amics nostres va en candidatura, una prestigiosa personalitat de Riudoms, don Tomás Llecha i Codina, a qui devem unes ratlles de salutació i sincer elogi. No és el senyor Llecha un senyor anònim i desconegut; és home que gaudeix de prestigi a la veïna vila, d'ont és fill i resident, i en la Comarca tota. Ha sigut alcalde i jutge municipal de Riudoms, i de la seva gestió en ambdós càrrecs, no'n fan més que elogis els seus conveïns. Persona molt ben relacionada i emparentada amb distingides famílies de nostra ciutat, el senyor Llecha vé a donar lleu i prestigi a la candidatura qu patrocinem.

Nosaltres n'estem íntimament gojosos de que el senyor Llecha hagi acceptat un lloc al costat dels nostres amics senyors Vidiella i Borrell, perque coneixem els seus antecedents liberals i democràtics. Per altra part, amb la designació del senyor Llecha no's fa més que un acte de justicia envers els pobles del Districte, els quals, al menys, tindran un representant genuí de llurs interessos, tota vegada que'ls interessos dels pobles de la Comarca nostra son tant anàlegs i comuns.

Ben vingut sigui, doncs, el senyor Llecha en la candidatura que patrocinem i a treballar tots com un sol home per a fer-lo triomfar al costat dels nostres amics senyors Borrell i Vidiella.

Miscelània electoral

La derrota del diumenge ha trastocat als que redacten «Las Circunstancias». I el nombre d'ahir sembla talment escrit per pupils d'un Manicomí.

Per a que'ls nostres lectors vegin que no exagerem, a continuació transcribim un dels molts geroglífics que ahir insertava l'orguen possibilistes. Heu's-els aquí:

«*Político, no. Agradecido.*—Yo voté con la ciudad de Reus al señor Estivill (mi voto en la prensa). Digo con la ciudad de Reus porque ésta le eligió por mayoría. A la ciudad doy las gracias, puesto que como yo, se deberá de sentir agradecida obrando como lo hizo.

Hago más. Como las precedencias arrastran—algún carretó?—las consecuencias me adelanto a dar las gracias a la ciudad para que en la votación próxima vote en concordancia con lo votado.»

Apostem doble contra senzill que la única persona a Reus capaç de desxifrar aquest enigma o geroglífic és el mestre Huguet.

¡Si sembla escrit per un deixeble sen!

Els possibilistes, segons «Las Circunstancias», anaven sols en les eleccions del diumenge.

I com als gallegos del conte, els hi tocà la carregada per aixó, per que anaven sols...

O mal acompanyats!...

***

El dia abans de les eleccions el diari possibilista deia que el senyor Estivill tenia l'elecció assegurada. Pero ahir ens surt amb aquesta altra cançó:

«Luchar contra un adversario de esta naturaleza, las desventajas por nuestra parte eran grandes y de consiguiente, nuestra fé en el triunfo, poco.» (Poco o poca?)

I afegeix:

«Pero nuestro honor estaba empeñado y teniamos que sostenernos en nuestro puesto...»

Pero, sants cristians, qui vos el feia empenyar l'honor!

Valia més vendré'l...

Sobre tot quan se sab que no s'ha de poder desempenyar.

***

No obstant, els possibilistes es mostren molt satisfets—el que no se consue-la és porque no quiere—del resultat de les eleccions.

«La victoria moral diu «Las Circunstancias»—obtenida por el partido de coalición republicana el pasado domingo fué grandísima la que, el próximo día 11, se convertirá en definitiva.»

Mes aixó no serà obstacle per a que, a l'endemà, surti repetint-lo de: «nuestra fé en el triunfo, poco...»

***

Sabem positivament; ens consta d'una manera que no dona lloc a dubtes, que valiosos elements conservadors del *Círculo Dinástico*, no están conformes amb l'orientació dels seus directors que s'han venut als possibilistes.

Es més, els aludits elements pensen fer pública la seva protesta, perque no volen passar per bens ni ésser juguet de les lleugeresses de quatre superbiosos sense ideal ni patriotisme.

Bona, bona adquisició haurán fet els possibilistes, a fe de Deu.

Diu «Las Circunstancias»:

«Se acusaba a nuestro partido de celebrar reuniones secretas—el subratllat no és nostre—en el almacén del señor Salvat.

«Al fin y al cabo se trata de una casa particular cuyo dueño tiene el indiscutible derecho de recibir a quien le plazca...»

Pero si ningú el discuteix aquest dret, senyors de «Las Circunstancias»! Aquí lo que no més interessava sapiguer era que s'havia pactat una conxorxa possibilista-conservadora i es donava com a prova les reunions que celebraven uns i altres a casa del senyor Salvat. Per lo demés, «Las Circunstancias», amb la seva immensa tonteria ja acaba de confirmar lo que tampoc era un secret per a ningú.

Retalls selectes

«Nuestros amigos de los pueblos del distrito están animadísimos—diu «Las Circunstancias» i fins aquí no hi ha res a dir, pero afegeix: «El entusiasmo a favor de la candidatura de los señores Gassull y Briansó, que dichos amigos sienten, es tan intenso, que se puede dar ya su triunfo por descontado. Aquí ja hi ha quelcom a regatejar, pero, en fi, deixem que visquin d'il·lusions i que atribueixin a l'entusiasmo dels amics les seguretats de la victoria. Ja és quelcom per xó, que els amics estiguin entusiasmats; pero si aixó hi valgués és de suposar que no perdria cap dels candidats que's presenta.

Pero el que no pot anar ni amb rodes

és el paragraf que segueix per la forma llorda en que está escrit:

«Están hartos de políticos sin ideal, de explotadores del pueblo, de barateros y mercaderes de la representación popular, que se cotizan como las rameras, y quieren llevar a la Diputación provincial a personas ecuanímenes y morales que se muevan tan sólo ante el interés supremo de cuanto convenga a sus representados.»

Aquesta gent, que escriuen en eixa forma, s'enfada amb un setmanari local que diu del senyor Gassull: «es nou de trínca, pero: «Dime con quien andas y te diré quien eres». Per cert que «Las Circunstancias» contesta amb tant mala sombra a l'aludit periòdic, que li diu: *Piensa el ladrón que todos son de su condición.*

Aixó, senyors de «Las Circunstancias», és dir lladre al senyor Briansó, que és qui va amb el senyor Gassull en candidatura. Val la pena de que s'hi fixin en l'escriure, o sino es tirarán moltes planxes, car no és lo mateix escriure que posar mitges soles i talons. Amb aixó no volem negar l'importancia de l'ofici de sabater; pero si que volem dir alló tant sapigut i proverbial: «Zapatero a tus zapatos.»

I consti que no aludim al senyor Palreja.

Informació

(Escola de Viticultura i Enologia de Reus)

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°...	737.5	736.9
TERMOMETRE	Màxima Sol... ..	18.2
	Ombra... ..	16.0
TERMOMETRE	Mínima Sol... ..	8.2
	Ombra... ..	8.2
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec... ..	12.9
	Ídem humit... ..	7.0
	Ídem humit... ..	9.6
	Humitat relativa de l'aire... ..	41.9
	Tensió del vapor acuós... ..	4.6
	ANEMÒ-Direcció del vent... ..	N.O.
	Velocitat del vent... ..	170.
	Pluviòmetre... ..	0.0
	Evaporímetre... ..	1.5
	Estat del cel... ..	Ras
		Nivell

Oficines Electorals

Tots els ciutadans que s'interessin per al triomf de la candidatura dels senyors Borrell, Llecha i Vidiella, deuen concórrer a les Oficines electorals del Foment Republicana Nacionalista, on cada nit es treballa per a la perfecta organització de la pròxima lluita.

Si s'és reunits nombre suficient de senyors regidors, aquesta nit l'Ajuntament celebraria sessió de primera convocatoria.

Avui, en el Teatre Fortuny, i per la companyia d'opereta i sàrquela que dirigeix el mestre Ferrán Vallejo, es posarà en escena la comedia en tres actes de Linares Rivas i Federic Reparaz, música de Franz Lehar, «La viuda alegre».

I per a demà dijous s'anuncia l'estrena de la sàrquela en dos actes dels senyors Paso i Abati, música del mestre Luna, «El Asombro de Damasco».

Ha sigut firmada l'escriptura de compra de la casa núm. 13 del carrer de Castelar, que nostre entranyable amic l'Evarist Fàbregas ha adquirit per a instal·lar-hi, sots els auspicis de l'Asociació Reusenca de Caritat, la benèfica institució de «La gota de lleu».

***

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell **NO** és un GRAMÓFON
— CATALEGS GRATIS —

Compa

Èxit colosal dels céle
TITTA

De venda: R. PE.

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges

OCA SIU

BON RENDIMENT!
Per retirar-se el seu dnenyo del negoci, es ven un acreditadíssim establiment de Colonials i Comestibles, situat en un dels punts més cèntrics d'aquesta població, amb nombrosa clientela. Informaran en aquesta impremta.

A la Central Telefònica d'aquesta ciutat hi ha detingut, per no trobar-se el seu destinatari, un despatx expedit des de Tarragona, a nom de Pau Bofarull.

El resultat definitiu de l'elecció parcial per a un diputat a Corts per aquesta Circumscripció, verificada el passat diumenge, és el següent: Nicolau, 10.114 vots, i Estivill, 6.821.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Facilem, gratuïtament, informes sobre valors nacionals o estrangers aprop dels quals se'ns consulti.

Se troba vagant la plaça de farmacèutic d'Uldecona, la qual es pot sol·licitar dintre'l plaç de deu dies.

En la Secció administrativa de primera ensenyança de Tarragona s'han rebut els títuls de mestres interins de Selva del Camp, a favor de don Daniel Anguera; de Selma (Aiguamúrcia) a favor de don Manuel Andrés, i de Jesús (Tortosa), a favor de donya Assumpció Santa Inés Adell.

La guardia civil ha detingut al veí de Benisanet, Valentí Sastre, per tallar pius en la propietat que en el terme de Mora de Ebre posseïx don Josep de Vallová.

Amb la mort del tinent general, senyor Torres Valdés, són cinc les senaduries vitalícies vagants.

Evitará V. infeccions intestinals usant **AIGUA IMPERIAL**
Farmacies: Serra, Punyed, Carpa i Benet.—Droguerías: Rocá i Ribas, Coar, Epicerie.

S'están recullint firmes entre'ls veíns del carrer Camí de Riudoms, per a procedir a l'empedrament d'aquella via.

Secció Oficial

Institut Pere Mata

Per a donar compliment als articles 30 i 45 dels Estatuts i procedir a la reforma de son article 20, es convoca als senyors accionistes a Junta general ordinària per al dia 11 del proper mes de març, a dos quarts d'onze del matí, en el saló d'actes de la Cambra de Comerç. La Junta quedarà legalment constituïda mitja hora després de la anunciada. La memòria i el balanç estaràn expo-

sats des del dia 5 del proper mes, i durant les hores d'oficina, en la Administració de la societat, Arraval alta de Jesús, número 40, principal.

Devent cessar en sos càrrecs, per expiració de terme, els senyors president i tres vocals, es procedirà a la elecció per a cubrir les vacants.

Reus 23 de febrer de 1917.—Per A. del C. de A., L'Administrador, Nicolau Gausset.

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS
DONATS PER LA JUNTA SINDI AL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS.

EXTRANGERS
Londres 90 dpl. . . . . operacions, diner
Idem xequé. . . . .
Paris idem. . . . .
Berlín idem. . . . .
Marsella vista. . . . .
Hamburg vista. . . . .

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetas	Opera. clos.
440	Gas Reusense.. . . . 250	---
615	Industrial Harinera. 500	---
650	Banco de Reus de Descuentos i préstams. 50	---
500	Obligacions Electra Reusense.. . . . 500	---
25	Companya Reusense de Tranvies, S.A. 250	---
200	Idem id., Serie B. 500	---
400	Electra-Reusense. 500	---
2600	Institut P. Mata. 2500	---
575	Institut P. Mata. 500	---
150	Empresa Hidroforica 369'50	---
520	Obligacions Manicomio Reusense. 500	---
	Carburos de Teruel 500	---
75	Pantán de Riudecanyes. 50	---

ESPECTACLES

Teatre Fortuny
TEMPORADA DE QUARESMA
Companya d'òpereta i sarçuela dirigida pel primer actor Ferrán Vallejo i el mestre Marian Amat

Figurant-hi les primeres tiples: Mercé Salas, Julia Garcia i Pilar Saturnini
Gran funció per a avui.—6.ª d'abono.—«LA VIUDA ALEGRE».

A dos quarts de deu.
PREUS DIARIS
Palcos platea sense entrades. . . 12'— ptes.
Palcos primer pis sense id. . . . 7'—
Palcos segon pis sense id. . . . 4'—
Silló de platea amb entrada. . . 1'66
Butaca primer pis amb entrada. . 1'41
Lluneta segon pis amb entrada. . 1'16
Entrada a localitat. . . . . 0'83
Devantera de paradís numerada. . 0'45

ENTRADA AL PARADÍS UN RAL
Els impostos a càrrec del públic.
Kursaal
Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Sala Feus
Grans sessions de Cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03	per Vilanova; arriba 8'48 m
» 7'25	» Vilafranca; » 9'38
» 8'49	» » » 9'23 e
» 14'13	» » » 13'27 m
» 17'16	» Vilanova » 17'42 e
» 21'25	» Vilafranca » 21'44 o
	» » » 20'37
	» » » 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26	(trasb. Roda); arriba 9'23 m
» 8'33	» » » 10'36 r
» 9'20	» » » 12'47 c
» 13'00	» » » 16'15 o
» 15'23	» » » 19'24 m
» 19'49	» » » 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

» 12'54	» » » 13'24
» 9'56	» » » 10'30 m
» 14'30	» » » 15'00 m
» 18'80	» » » 18'35 c
» 20'50	» » » 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10 c
» 12'17	» » » 12'45 m
» 16'35	» » » 17'14 m
» 19'25	» » » 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17	surt 9'27	arriba 10'37 m
» 10'41	» 11'19	» 11'14 r
» 13'17	» 14'24	» 14'58 c
» 16'30	» 18'57	» 19'47 m
» 19'49	» 21'11	» 21'47 m
» 22'01	» » »	» 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13	arriba 7'17 e
» 6'30	surt 7'42 » 8'39 m
» 7'01	» 8'43 » 10'19 m
» 12'17	» 13'11 » 14'03 e
» 17'27	» 19'12 » 20'59 m
» 20'14	» 20'48 » 21'20 m

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22	arriba 11'22 c
» 13'35	» » » 20'50 m
» 17'59	» » » 22'13 m
» 20'30	» » » 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30	arriba 9'46 m
» 8'29	» » » 12'29 m
» 11'56	» » » 20'17
» 15	» » » 17'58 c

LINIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
11—(fins a Benicarló)—9'18—11'15—
17'07—(fins a Benicarló)—0'02.
Arriben a Salou de Valencia
4'19—9'17—(procedent de Benicarló)—
15'45—18'38.

Completament noves
::: garantides :::

Ultima paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina SMITH PREMIER núm. 10 és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.ª, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A QUALSEVOL PREU

XOCOLATA GARCIA

L'absoluta puresa dels seus components acrediten que és la millor

FÀBRICA I DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIARIAMENT

PER 500 i 550 PESSETES

màquines d'escriure de totes les marques

Màquines usades des de 50 pessetes

Accessoris per a tots els sistemes

ESTEVE MASSAGUÉ.-Representant REUS.-Carrer de Sant Llorenç, 8, tercer.-REUS

Gran Servei de Carruatges

De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES	
MONTROIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:
A Montroig, Casa Sabaté.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.
Dit servei començarà el 1 març de 1917

Companya Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del dia 1 d'Octubre de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)		Sortides de Salou	
Tren n.º 26 a les 8'25	Tren n.º 25 a les 9'15	» » 12 » 15'—	» » 1 » 16'—
» » 12 » 15'—	» » 35 » 18'40	» » 36 » 17'45	» » 35 » 18'40

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'azada i tornada a 0'60 valeders per al retorn per tot el dia de sa expensió i en tots els trens.

IMP. SANJUAN GERMANS—REUS

EI CAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÓNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugera, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes.

UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova lámpara estrangera

Lámpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarco Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta provincia **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª - REUS

DISPONIBLE

TARIFES

per a l'inscripció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Fins a 3 cms. d'altura. De 3 a 5 " " " " " "	2'50	3'75	5'00	10'00
	Per cada centímetre més	3'50	5'25	7'00	14'00
		0'50	0'75	1'00	1'50

Els remitents, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'inscripcions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inscripció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 céntims per cada inscripció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costará l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inscripció.

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

DISPONIBLE

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Rius

Galanes, 13 REUS

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 A 5

SANT JOAN, 10, 1.ª REUS

DISPONIBLE

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAÇUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1. - REUS

DISPONIBLE

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisi

Carrer Jesús, REUS

Sabateria de Pere Roig

BARATURA I SOLIDESA

ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

Sabó CARACOL

El millor per a rentar roba

50 CÉNTIMS PASTILLA

DEPÓSIT: Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució, 16

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Tívoli, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL ORICIAL, plaça del Rei
PERE MARTÍ, Rassa de Sales, 12
JOAQUIM LLORENS, Plaça Castell.

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics

PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LEANA

DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

DISPONIBLE

Esteve Massagué

COMISSIÓ-REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

DISPONIBLE